

MRF 2022.207

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 7. juli 2022, j.nr. 22/00124

Afslag på lovliggørende dispensation til cykelbane inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen ved Christianshavns Vold ændret til dispensation, da ind- og udsyn i forvejen var forstyrret af eksisterende bebyggelse på selve fortidsmindet, da cykelbanen blev drevet af en frivillig forening med et anerkendelsesværdigt formål, og da flytning af banen ville have væsentlige økonomiske omkostninger. Dissens.

Kultur- og Fritidsforvaltningen i Københavns Kommune ansøgte i november 2020 på vegne af en forening om lovliggørende dispensation til en cykelbane med tilhørende anlæg. Cykelbanen bestod af diverse cykelbaner, starttårne og containere samt en skurvogn og et halvtag og var omgivet af træbevoksning. Cykelbanen var beliggende på den østlige del af Arsenaløen mellem en vej og Laboratoriegravnen. Matriklen havde et areal på 52.819 m² og var ejet af Københavns Kommune. På den anden side af den ca. 36 meter brede Laboratoriegrav lå Christianshavns Vold, som var beskyttet som fortidsminde efter museumslovens § 29 e. Fortidsmindet afkastede i medfør af naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, en 100 meter-beskyttelseslinje, inden for hvilken størstedelen af cykelbanen med diverse anlæg var beliggende. Selve fortidsmindet var bebygget med huse i forbindelse med Christiania. Christianshavns Vold er ca. 4 km lang og ca. 0,4 km bred og var anlagt som en del af Københavns bastionære befæstning fra 1600-tallet. Det fremgik af ansøgningsmaterialet, at foreningen igennem 20 år havde dannet ramme for en særlig sportsgren ”Dirt Jump”; en cykelsport, hvor der udføres meget store hop ved hjælp af anlæg, der er bygget primært i materialer som jord og træ. Foreningen understøttede også andre former for cykling som f.eks. mountainbike, ligesom foreningen stillede banen og udstyr til rådighed for et fritidscenter og et fritidshjem. Københavns Kommune meddelte i oktober 2021

afslag på lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18. Afgørelsen blev påklaget af foreningen, der anførte, at oplevelsen af fortidsmindet ikke havde ændret sig, at kommunen havde accepteret anden bebyggelse inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, at banen havde eksisteret i 20 år, og at foreningen ikke vil kunne overleve, hvis banen blev nedlagt. Miljø- og Fødevarerklagenævnets flertal (5 mod 1) fandt, at der var tale om et sådant særligt tilfælde, som kunne begrunde en lovliggørende dispensation. Flertallet lagde vægt på, at cykelbanen med tilhørende anlæg kun i begrænset omfang påvirkede oplevelsen og forståelsen af Christianshavns Vold, idet ind- og udsyn i forvejen var forstyrret af eksisterende bebyggelse og anlæg mv. på selve fortidsmindet, ligesom cykelbanen var delvist skjult bag træbevoksning. Flertallet lagde endvidere vægt på, at foreningen, der drev cykelbanen, havde et anerkendelsesværdigt formål, da banen var tilgængelig for enhver, blev drevet på frivillig basis og medvirkede til at udbrede kendskab til og interesse for cykelsporten for bl.a. sårbare og udsatte borgere. Dertil kom, at foreningen samarbejdede med fritidsinstitutioner og øvrige lokale foreninger. Endelig lagde flertallet lagt på, at cykelbanen havde eksisteret upåtaget i ca. 20 år, og at flytning af banen til et andet sted ville påføre foreningen væsentlige økonomiske omkostninger. Miljø- og Fødevarerklagenævnet ændrede herefter afgørelsen til en lovliggørende dispensation.

Kommentar: Der ses ikke hjemmel i naturbeskyttelsesloven til at fravige forbuddet mod ændringer af tilstanden inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, fordi overtrædelser begås af en forening, der udbreder kendskab til cykelsport for bl.a. sårbare og udsatte borgere, da disse hensyn ikke er blandt de hensyn, der kan varetages efter naturbeskyttelsesloven. Denne del af begrundelsen synes således at have karakter af magtfordrejning, uanset om de øvrige forhold, som anføres af Miljø- og Fødevarerklagenævnet, kunne begrunde lovliggørende dispensation.

Ændring af afslag på lovliggørende dispensation i sag om etablering af cykelbane med tilhørende anlæg inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen i Københavns Kommune

22/00124

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, jf. § 65, stk. 2, jf. § 78, stk. 1, 1. pkt.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrer Københavns Kommunes afgørelse af 6. oktober 2021 om afslag på lovliggørende dispensation til bibeholdelse af en cykelbane med tilhørende anlæg inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen på matr. nr. [F1], til en lovliggørende dispensation.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 1 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, der i overensstemmelse med § 78, stk. 1, har behandlet sagen i nævnets afdeling 10, jf. § 3, stk. 1, nr. 10, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 27. oktober 2021 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens bruger (en forening).

Klager har navnlig anført, at

- der foreligger usaglig forskelsbehandling, idet kommunen har accepteret bebyggelse andre steder inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen,
- der er indtrådt myndighedspassivitet, og
- der er tale om en begrænset påvirkning af fortidsmindet, da det er beliggende i bymæssig bebyggelse og fortidsmindebeskyttelseslinjen er blevet reduceret på andre dele af voldens strækning.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Det i sagen omhandlede areal er beliggende på matr. nr. [F1], på den østlige del af Arsenaløen mellem vejen [A1] og Laboratoriegraven. Matriklen har et registreret areal på 52.819 m² og er ejet af Københavns Kommune.

En mindre del af matriklen tættest på Laboratoriegraven har igennem 20 år været anvendt af foreningen V1 til udøvelse af en særlig sportsgren kaldet "Dirt Jump". Cykelbanen er omgivet af træbevoksning.

På den anden side af den ca. 36 m brede Laboratoriegrav ligger Christianshavns Vold, som er beskyttet som fortidsminde efter museumslovens § 29 e. Fortidsmindet afkaster i medfør af naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, en 100 m-beskyttelseslinje, hvorved størstedelen af den pågældende cykelbane med diverse anlæg på Arsenaløen er omfattet af beskyttelsen. Selve fortidsmindet er bebygget med huse i forbindelse med Christiania.

Det fremgår af hjemmesiden "Fund- og Fortidsminder", at Christianshavns Vold (fredningsnr. 313015) er ca. 4 km lang og ca. 0,4 km bred og er anlagt som en del af Københavns bastionære befæstning fra 1600-tallet.[4] Den fortidsmindefredede del af forsvarsværket omfatter hovedvolden med tolv bastioner og bagvedliggende arealer frem til voldgaden (i nord dog frem til Erdkehlgraven, Søminegraven og Krudtløbet), voldgraven (Stadsgraven og Minebådsgraven), Ravelinen, Kanin-øen, hele den lave, ydre vold (enveloppen) med de seks bevarede redaner samt avant-foss'en (den smalle voldgrav foran enveloppen) og en op til ca. 20-25 m bred bræmme syd og sydøst for denne. Hertil kommer [A2].

2.2 Den påklagede afgørelse

Københavns Kommune har i afgørelse af 6. oktober 2021 givet afslag på dispensation til bibeholdelse af en cykelbane med tilhørende anlæg på matr. nr. [F1], som ligger delvist inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen afkastet af Christianshavns Vold. Afgørelsen er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, jf. § 65, stk. 2.

2.2.1 Det ansøgte

Kultur- og Fritidsforvaltningen i Københavns Kommune har den 18. november 2020 - på vegne af foreningen V1, som er bruger af ejendommen - ansøgt om en lovliggørende dispensation til cykelbanen med tilhørende anlæg.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at foreningen V1 igennem 20 år har dannet ramme for en særlig sportsgren, "Dirt Jump". "Dirt Jump" er en cykelsport, hvor der udføres meget store hop ved hjælp af anlæg, der er bygget primært i materialer som jord og træ.

V1 understøtter også andre genrer inden for cykling, som f.eks. mountainbike, ligesom foreningen stiller banen og udstyr til rådighed for fritidscenter "V2" og fritidshjem "V3". Foreningen har anført, at den generelt udviser stort socialt ansvar over for unge og børn. V1

har i dag 212 medlemmer, men skønner, at området med de eksisterende faciliteter vil kunne huse 500-600 medlemmers aktiviteter.

Foreningen har i ansøgningen fremhævet, at banen er placeret et godt afskærmet sted, hvor børn kan lege på deres cykler. Træerne og de omkransende volde skærmer for vind, hvilket er meget vigtigt for sporten, da man hopper på cyklen og derfor er meget påvirket af vind og vejr.

V1 har i ansøgningen desuden anført, at foreningen ikke vil kunne overleve, hvis banen nedlægges på Holmen. I den forbindelse henvises der til andre foreninger, som blev flyttet eller forsøgt etableret i hovedstadsområdet. Foreningen har også oplyst, at vedligehold og videreudvikling af cykelbanen sker via foreningens egne midler og bliver udført af frivillige kræfter i klubben. V1 har desuden påpeget, at banen er opført på basis af frivilligt arbejde, men at et professionelt etableret lignende anlæg og øvrige omkostninger, som klubhus m.v., vil påføre Københavns Kommune en udgift på ca. 1,5 mio. kroner i anlæg, materialer og arbejdskraft.

Det fremgår af den påklagede afgørelse, at cykelbanen med tilhørende anlæg består af diverse cykelbaner, starttårne samt containere, skurvogn og et halvtag. Størsteparten af anlægget er omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Der er i alt syv forskellige cykelbaner, som er kategoriseret i grøn, blå, rød og sort, alt efter sværhedsgrad. I forbindelse med etablering af cykelbanerne er der sket terrænændringer ved påkørsel af jord, ligesom man har tilføjet jord og fjernet jord på områdets krudtvolde. Der er gennem årene lagt omkring 300-400 tons jord på arealet samt fliser i banens nordøstlige sving. Der er endvidere lagt grus og fliser mellem det sydlige starttårn og banen, ligesom der er lagt barkflis ud på landingen. Cykelbanen har to starttårne af træ, hvoraf det højeste mod syd har en højde på 5,8 m. Her ligger også et andet startareal, der er lavet af en stor bunke jord.

Til opbevaring af udstyr m.v. er der desuden placeret fem 20 fods-containere, hvoraf to er bygget sammen og forsynet med et blå tag af træ, og en skurvogn i området. Endvidere er der af sikkerhedsmæssige årsager placeret et hegn på et kort stykke langs stien ved Laboratoriegraven for at holde cyklerne væk fra stien.

Københavns Kommune har i den påklagede afgørelse bemærket, at det nordlige starttårn samt størstedelen af skurbebyggelsen er placeret uden for det beskyttede areal. Her er det kun én blå container, som er forsynet med tag og placeret længst mod nordøst, som delvis er omfattet af beskyttelseslinjen. Det er også kun en mindre del af den sydlige ende af begynderbanen, der ligger mod idrætspladsen mod vest, der er omfattet af beskyttelseslinjen.

Det er således især det sydlige starttårn, de store cykelbaner og hegnet, der er placeret inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen og dermed forudsætter dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.

2.2.2 Københavns Kommunes vurdering

Københavns Kommune har på baggrund af luftfotos samt oplysninger fra klager lagt til grund, at cykelbanen har ligget det pågældende sted i 20 år. Kommunen har bemærket, at anlægget ikke var tilladt efter de på etableringstidspunktet gældende regler, og at kommunen ikke ville have meddelt dispensation, hvis der var ansøgt herom på forhånd.

Københavns Kommune har i afgørelsen oplyst, at Christianshavns Vold er beskyttet som fortidsminde efter museumslovens § 29 e. Volden blev anlagt omkring årene 1670-80 som en væsentlig udvidelse og forstærkning af Københavns befæstning. Anlægget udgøres af et dobbelt forsvar med den høje, indre vold med omfattende bastioner og et spinklere, senere tilføjet udenværk (med envelope m.v.). Begge forsvarslinjer har foranliggende grav. Befæstningen var et lukket forsvarsanlæg indtil 1916. Den nordlige del af voldanlægget med Christiania blev udvidet omkring 1680 og forblev militært område indtil 1971.

Fortidsmindebeskyttelseslinjen blev i 2005 og 2010 reduceret på Christiania og Margretheholm, men på Arsenaløen, hvor cykelbanen er etableret, er fortidsmindebeskyttelseslinjen bevaret i sin fulde udstrækning.

Arsenaløen har været en del af den tidligere flådestation Holmen, der i 1993 blev officielt nedlagt. Øen, der er etableret ved opfyldning med fyld fra udgravning til havnebassiner i 1700-tallet, er fortrinsvis blevet anvendt til forskellige magasinbygninger, artilleriværksted, laboratorium og brændstof- og kemikalieoplæg. Det areal, hvor cykelbanen er placeret, blev oprindeligt brugt til Søetatens mest sprængfarlige stoffer, som blev placeret mellem krudtvoldene. Selve krudtvoldene er ikke fredet.

Det er København Kommunes vurdering, at etablering af hop ved påkørsel af 300-400 tons jord samt graveaktiviteter i de historiske krudtvolve har medført, at voldanlæggets udenværk i dag har mistet sin oprindelige karakter. Der er foretaget så væsentlige indgreb i det oprindelige landskab, at ændringerne påvirker fortidsmindets fremtræden som voldanlæg og dermed forstyrrer oplevelsen af fortidsmindet som et landskabelement.

Videre har kommunen vurderet, at de etablerede hop, hvor de fleste har en højde på 2-2,3 m, enkelte med en højde på op til 3,5 m, er med til at forringe indsyn til og udsyn fra Christianshavns Vold. Det samme gælder for det 5,8 m høje sydlige starttårn og det hegn, der af sikkerhedsmæssige årsager er opsat langs stien mod Laboratoriegraven. Det er i denne sammenhæng uden betydning, at den eksisterende beplantning i forvejen til dels afskærmer indblikket til fortidsmindet, da beplantning er af midlertidig og ofte sæsonbestemt karakter, og altid kan fjernes.

Endvidere har kommunen lagt vægt på, at en lovliggørende dispensation vil kunne medføre en uønsket præcedensvirkning i lignende ansøgninger om dispensation til terrænændringer, opførelse af konstruktioner og hegning inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Kommunen har desuden lagt vægt på, at naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, er en forbudsbestemmelse, og at beskyttelseslinjen om Christianshavns Vold er blevet reduceret på enkelte strækninger, hvorfor der efter klagenævnets praksis skal foretages en særlig restriktiv vurdering i den tilbageværende del af beskyttelseslinjen. Hertil kommer retshåndhævelsessensyn, som i den konkrete sag har stor betydning.

Københavns Kommune har vurderet, at omkostningerne ved at lovliggøre cykelbanen er begrænset i forhold til de hensyn, der varetages af naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1. Kommunen har oplyst, at den ikke har lagt afgørende vægt på de omkostninger, der er forbundet med evt. etablering af en ny bane.

Det forhold, at banen har eksisteret i 20 år, kan efter kommunens opfattelse ikke føre til en anden vurdering. Kommunen har herved lagt vægt på, at beskyttelseshensynet og hensynet til at undgå en uønsket præcedensvirkning i den konkrete sag vejer tungere end hensynet til klagers indrettelse. Hertil kommer, at der i den 20-årige periode løbende er foretaget yderligere ændringer i tilstanden.

Kommunen har bemærket, at den anerkender det store sociale engagement, foreningen har vist gennem årene og de væsentlige kvaliteter ved cykelbanen. Det er dog kommunens opfattelse, at hensynene bag naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, vejer tungere end disse.

Københavns Kommune har efter en samlet vurdering og afvejning af ovenstående hensyn fundet, at der ikke foreligger særlige omstændigheder, der kan begrunde en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, til bibeholdelse af cykelbanen med tilhørende anlæg.

2.3 Klagens indhold

Klager har anført, at sagen ikke er oplyst af kommunen i tilstrækkeligt omfang, at den påklagede afgørelse indeholder forkerte vurderinger, og at der foreligger usaglig forskelsbehandling, idet kommunen har accepteret anden bebyggelse m.v. inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Klager har videre anført, at en lovliggørende dispensation ikke vil skabe en præcedensvirkning for fremtidige sager, da jordhoppene er midlertidige, kan fjernes og indgår som en del af naturen i området.

Klager har anmodet om en mere fyldestgørende begrundelse for, hvordan cykelbanen konkret påvirker oplevelsen af Christianshavns Vold. Det er klagers opfattelse, at de oprindelige krudtvolve har den samme højde som de nuværende jordhop, hvorfor oplevelsen af fortidsmindet ikke har ændret sig. Hertil kommer, at der har været diverse bygninger på arealet i meget lang tid.

Endvidere har klager anført, at der er indtrådt myndighedspassivitet, idet Miljøministeriet i 2010 har godkendt en reduktion af beskyttelseslinjen på en anden strækning af volden. Kommunen kendte ifølge klager til cykelbanen og undlod at påtale forholdet på daværende tidspunkt.

Det bør efter klagers opfattelse også indgå i vurderingen, at det kun er en mindre del af cykelbanen, der er placeret inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, mens den øvrige del af banen er beliggende i udkanten af beskyttelseslinjen. Desuden har klager anført, at kommunen har fortolket naturbeskyttelsesloven for restriktivt, idet Slots- og Kulturstyrelsen formentlig ikke ville være nået til samme resultat, særligt når der er tale om et udbygget byområde.

2.4 Københavns Kommunes bemærkninger til klagen

Københavns Kommune har den 4. januar 2022 bemærket, at jordhoppene ikke kan anses for midlertidige anlæg, selvom de kan fjernes. Kommunen har desuden beskrevet de sager, som der er henvist til i klagen, og finder generelt, at de ikke er sammenlignelige med nærværende sag.

Københavns Kommune har ikke nærmere oplysninger om omkostningerne ved at fjerne banen, men har vurderet, at det ikke er nødvendigt at indhente dokumentation for de eksakte omkostninger i forbindelse med lovliggørelsen.

I forhold til de oprindelige krudtvolve på arealet har kommunen bemærket, at voldene har en højde over terræn på 1,5-2,0 m, enkelte steder op til 2,25 m. De er således væsentligt lavere end nogle af de anlagte jordhop. En dispensation til det ansøgte kan efter kommunens vurdering ikke begrundes med, at der findes eksisterende krudtvolve på ejendommen.

For så vidt angår det af klager anførte om, at der er indtrådt myndighedspassivitet, har Københavns Kommune oplyst, at reduktionen af beskyttelseslinjen i 2010 vedrører et andet areal, som ligger et stykke væk fra cykelbanen. Reduktionen blev godkendt af Miljøministeriet i forbindelse med udarbejdelse af en ny lokalplan. Kommunen er tilsynsmyndighed i forhold til naturbeskyttelseslovens § 18, men er ikke forpligtet til at føre løbende tilsyn med mulige ulovlige forhold inden for linjen. Kommunen har fastholdt, at der ikke er indtrådt myndighedspassivitet i sagen, da beskyttelseshensynet er tungtvejende.

2.5 Nye oplysninger under sagens behandling

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i høringsbrev af 21. juni 2022 anmodet Københavns Kommune om at oplyse, om der er indgået en lejeaftale mellem kommunen som grundejer og V1 om foreningens brug af arealet til cykelbane. I bekræftende fald har nævnet anmodet kommunen om at fremsende kopi af en evt. lejeaftale.

Københavns Kommune har den 28. juni 2022 fremsendt kopi af en intern lejeaftale mellem Økonomiforvaltningen, Københavns Kommune, som udlejer og Kultur- og Fritidsforvaltningen, Københavns Kommune, som lejer af [A3], 1436 København K. Det fremgår af aftalens pkt. 2, at det lejede skal anvendes til stadion og idrætsanlæg. Af aftalens pkt. 3 fremgår, at lejer har overtaget det lejede den 1. januar 2021.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Følgende medlemmer af Miljø- og Fødevarerklagenævnet har deltaget i sagens behandling: Klaus Meinby Lund (formand), landsdommerne Eva Staal og Olaf Tingleff, samt de læge medlemmer Pelle Andersen-Harrild, Lene Hansen og Jens Vibjerg.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har foretaget besigtigelse af området den 16. juni 2022.

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.1.1 Det retlige grundlag

Efter naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meter fra fortidsminder (fortidsmindebeskyttelseslinjen), der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven.[5] Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.

Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsmindernes værdi som landskabselementer. Både den generelle betydning af fortidsminderne i landskabsbilledet, indsyn til og udsyn fra fortidsminderne skal sikres med bestemmelsen. Samtidig skal bestemmelsen sikre de arkæologiske lag i området omkring fortidsminderne, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved de fredede fortidsminder.

Kommunen kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra forbuddet mod tilstandsændringer, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2. I overensstemmelse med bestemmelsens ordlyd er praksis meget restriktiv.

I den enkelte sag skal der foretages en konkret vurdering af, om formålet med det ansøgte er så væsentligt, at den generelle beskyttelsesinteresse og hensynet til sikring af de arkæologiske lag bør vige, og en konkret vurdering af det ansøgte påvirkning af det beskyttede fortidsminde.

I fuldt udbyggede byområder skal bestemmelsen sikre en kontrol med byggeri op til det pågældende fortidsminde, således at den etablerede sammenhæng mellem bystrukturen og fortidsmindet - samt fortidsmindets synlighed og betydning i forhold til den omgivende bebyggelse - kan fastholdes.

Efter praksis har det også betydning, om en dispensation kan medføre præcedens i strid med formålet med forbuddet. I vurderingen af den enkelte sag indgår derfor overvejelser om, hvilken betydning en dispensation kan få for fremtidige sager. Hvis der meddeles dispensation, skal andre lignende sager som udgangspunkt behandles på samme måde. Efter praksis vejer den generelle beskyttelsesinteresse tungt, uanset at den enkelte sag kan have begrænset betydning.

Ved vurdering af om et allerede etableret forhold kan lovliggøres, skal den kompetente myndighed vurdere, hvorvidt der ville være blevet dispenseret hertil, såfremt der var ansøgt herom på forhånd, eller om der i øvrigt er særlige forhold som kan begrunde en efterfølgende dispensation. I den forbindelse kan hensynet til en ejers eventuelle berettigede forventning og/eller gode tro, det samfundsmæssige værdispild og proportionalitetsprincippet indgå. Heroverfor står formålet med forbudsbestemmelsen vedrørende fortidsmindebeskyttelseslinjen samt hensynet til retshåndhævelsen og præcedens.

3.1.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering af den konkrete sag

Et flertal på fem af nævnets medlemmer finder, at der er tale om et sådant særligt tilfælde, som kan begrunde en lovliggørende dispensation til den ansøgte cykelbane med tilhørende anlæg.

Flertallet har lagt vægt på, at cykelbanen med tilhørende anlæg kun i begrænset omfang påvirker oplevelsen og forståelsen af Christianshavns Vold, idet ind- og udsyn i forvejen er forstyrret af eksisterende bebyggelse og anlæg mv. på selve fortidsmindet, ligesom cykelbanen er delvist skjult bag træbevoksning. Flertallet har videre lagt vægt på, at foreningen, der driver cykelbanen, har et anerkendelsesværdigt formål, idet banen er tilgængelig for enhver, bliver drevet på frivillig basis og medvirker til 3.1.3 at udbrede kendskab til og interesse for cykelsporten for bl.a. sårbare og udsatte borgere, ligesom foreningen samarbejder med fritidsinstitutioner og øvrige foreninger i lokalområdet. Det er desuden indgået i flertallets vurdering, at cykelbanen har eksisteret upåtaget i ca. 20 år på grunden, og at flytning af banen til et andet sted vil påføre foreningen væsentlige økonomiske omkostninger.

Mindretallet (Pelle Andersen-Harild) finder, at der ikke er tale om et særligt tilfælde, der kan begrunde en lovliggørende dispensation til det ansøgte. Mindretallet har herved lagt vægt på, at der er foretaget omfattende terrænændringer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, og

at reetablering af arealet til skov eller bypark vil skabe bedre muligheder for at anvende den helt særlige placering til mere stilfærdige rekreative aktiviteter til gavn for den brede befolkning.

Der træffes afgørelse i overensstemmelse med flertallets stemmeafgivning, hvorfor kommunens afgørelse ændres til en lovliggørende dispensation.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrer Københavns Kommunes afgørelse af 6. oktober 2021 om afslag på lovliggørende dispensation til bibeholdelse af en cykelbane med tilhørende anlæg inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen på matr. nr. [F1], til en lovliggørende dispensation.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret ved lov nr. 900 af 21. juni 2022 om ændring af museumsloven, lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og forskellige andre love.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Lokalitet/190184/>
(<https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Lokalitet/190184/>).

[5] Lovbekendtgørelse nr. nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven med senere ændringer.

Sag:

22/00124

Dato:

7. juli 2022.

Emner:

NBL - beskyttelses...

Highlight:

 Vis/skjul highlight

